

جلسه نهم: نقش مردم در تحقق اهداف قیام سید الشهداء (علیه السلام)

نقش مردم در حاکمیت در قرآن کریم

❖ هو الذی ایدک بنصره و بالمومنین ﴿انفال: ۶۲﴾

خداوند متعال به پیغمبرش میفرماید: که پروردگار، تو را به وسیله‌ی مومنین یاری کرد.

❖ لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيُقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿حدید: ۲۵﴾

به راستی [اما] پیامبران خود را با دلایل آشکار روانه کردیم و با آنها کتاب و ترازو را فرود آوردیم تا مردم به انصاف برخیزند و آهن را که در آن برای مردم خطری سخت و سودهایی است پدید آوردیم تا خدا معلوم بدارد چه کسی در نهان او و پیامبرانش را یاری می کند آری خدا نیرومند شکست ناپذیر است

* تبیین نقش مردم در کلام سید الشهداء (علیه السلام)

● امام حسین (علیه السلام) هنگام عزیمت به سوی عراق در منزلی بنام «بیضه» خطاب به «حر» خطبه ای ایراد کرد و فرمود:

... وَ قَدْ أَتَيْتَنِي كُتُبُكُمْ وَ قَدِمْتُمْ عَلَيَّ رُسُلَكُمْ بِيَعْتِكُمْ أَنْتُمْ لَأَ تَسْلَمُونِي وَ لَأَ تَخَذُلُونِي فَإِنِ وَفَيْتُمْ لِي بِيَعْتِكُمْ فَقَدْ أُصِيبْتُمْ حَظُّكُمْ وَ رَشِدُكُمْ وَ نَفْسِي مَعَ أَنْفُسِكُمْ وَ أَهْلِي وَ وُلْدِي مَعَ أَهْلِيكُمْ وَ أَوْلَادِكُمْ فَلَكُمْ بِي أَسْوَةٌ وَ إِنِ لَمْ تَفْعَلُوا وَ تَقَضْتُمْ عَهْدَكُمْ وَ خَلَعْتُمْ بِيَعْتَكُمْ فَلَعْمَرِي مَا هِيَ مِنْكُمْ بِنُكْرٍ لَقَدْ فَعَلْتُمُوهَا بِأَبِي وَ أَخِي وَ ابْنِ عَمِّي وَ الْمَغْرُورُ مِنْ اغْتَرَّ بِكُمْ فَحَظَّكُمْ أَخْطَأْتُمْ وَ نَصِيْبِكُمْ ضِيَعْتُمْ. فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَيَّ نَفْسِهِ وَ سَيَغْنِي اللَّهُ عَنْكُمْ وَ السَّلَامُ؛ نامه هایتان و پیام بیعت و پیمانتان را دریافت داشتم که تنهایم نخواهید گذاشت. پس اگر به پیمانتان پایبند بمانید، از آن بهره‌مند و بالنده خواهید بود و من و خانواده و فرزندانم با شما خواهیم بود... و اگر عهد و پیمان شکستید به جان خودم، پیمان‌شکنی کار ناشناخته‌ای از شما نیست که این کار را با پدرم و برادرم و عموزاده‌ام هم کردید و فریفته آن است که از شما فریب خورد. پس در چنین حالتی بهره و روزی خود را باخته و تباه کرده‌اید. هر که پیمان بشکند علیه خود پیمان شکسته است. پس خدای مرا از شما بی نیاز خواهد کرد؛ و السلام»

● در خطبه‌ای دیگر، امام حسین علیه السلام می‌فرماید:

... فَمَنْ قَبِلَنِي بِقَبُولِ الْحَقِّ فَاللَّهُ أَوْلَى بِالْحَقِّ، وَمَنْ رَدَّ عَلَيَّ هَذَا أَصْبِرُ حَتَّى يَقْضِيَ اللَّهُ بَيْنِي وَبَيْنَ الْقَوْمِ بِالْحَقِّ، وَبِحَكْمِ بَيْنِي وَبَيْنَهُمْ بِالْحَقِّ، وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ؛ آن که مرا به حقانیت پذیرفت، [بداند که] خداوند، سرچشمه حق است [و پاداش او را خواهد داد] و اگر کسی در این دعوت، دست رد بر سینه من زند، شکیبایی می‌ورزم تا خداوند، میان من و این گروه، بر پایه حقیقت، داوری کند و به حقیقت، حکم دهد، که او بهترین داوری‌کنندگان است.

- امیرالمؤمنین (علیه السلام) نیز در خطبه شقشقیه می‌فرماید: «... لَوْ لَا حُضُورُ الْحَاضِرِ وَ قِيَامُ الْحُجَّةِ بِوُجُودِ النَّاصِرِ وَ مَا أَخَذَ اللَّهُ عَلَيَّ الْعُلَمَاءِ أَنْ لَا يُقَارُوا عَلَيَّ كِظَّةِ ظَالِمٍ وَ لَا سَعَبِ مَظْلُومٍ، لِأَلْقَيْتُ حَبْلَهَا عَلَيَّ غَارِبَهَا...»؛ سوگند به خدا! اگر حضور یافتن بیعت کنندگان نبود و حجت بر لزوم تصدی من با وجود یافتن نیروی مددکار تمام نمی‌شد، و خدا عهد نگرفته بود از علما که نسبت به شکمبارگی ظالمان و گرسنگی مظلومان ساکت ننشینند، زمام حکومت را رها می‌ساختم و از پی آن نمی‌گشتم.